

Stockholms
universitet

PM

2025-05-20

Johan Schelin
Professor i sjö- och transporträtt
Juridiska institutionen

Kursrapport Examensarbete höstterminen 2024

Matrisfrågorna

På frågan om studenten överlag var nöjd med kursen (instämmer inte alls/instämmer helt) var resultatet följande:

1	2	3	4	5
6 %	11 %	23 %	34 %	26 %

På frågan om studenten upplevde att kursens innehåll var relevant för att uppnå de förväntade studieresultaten (instämmer inte alls/instämmer helt) var resultatet följande:

1	2	3	4	5
4 %	4 %	28 %	45 %	19 %

På frågan om undervisningen gav studenten goda förutsättningar att uppnå de förväntade studieresultaten (instämmer inte alls/instämmer helt) var resultatet följande:

1	2	3	4	5
13 %	15 %	19 %	34 %	19 %

På frågan om examinationen prövade hur väl studenten uppnått de förväntade studieresultaten (instämmer inte alls/instämmer helt) var resultatet följande:

1	2	3	4	5
0 %	6 %	28 %	34 %	30 %

Juridiska institutionen

Stockholms universitet
Juridiska institutionen
SE-106 91 Stockholm

Besöksadress
Universitetsvägen 10 C
www.jurinst.su.se

Telefon: 08-16 22 14
E-post: johan.schelin@juridicum.su.se

På frågan hur många timmar i genomsnitt studenten lade ned på kursen inklusive självstudier per vecka var resultatet:

0–10	11–20	21–30	31–40	40<
4 %	11 %	21 %	36 %	28 %

Kommentar till matrisfrågorna

Av de studenter som har fyllt i kursvärderingen (47 studenter) synes närmare hälften (60 %) vara överlag mycket nöjda med kursen. De flesta studenter har också funnit att innehållet var relevant för att uppnå de förväntade studieresultaten, det vill säga att erhålla betyget lägst B på kursen (64 %). En oroande tendens är dock att trots att 64 % av studenterna bedömer att de lägger ned minst 30 timmar per vecka på studierna är det fortfarande 36 % som lägger ned mindre än trettio timmar per vecka på att författa sitt examensarbete. Effekterna av detta syns i form av en sämre genomströmning och ökat antal studenter i uppsamlingsgrupperna. Inför den efterföljande examinationen i mars 2025 bestod uppsamlingsgrupperna av närmare 40 studenter. Även om hänsyn tas till de studenter som har förlängd skrivtid framstår detta som en hög siffra. Det kan tyda på att en grupp av studenter underskattar den tid det tar att författa ett examensarbete.

Kommentarer avseende fritextsvaren

Flera studenter har uttryckt uppskattning för att det finns en struktur med ett antal seminarier med deadlines att arbeta mot samt att man känt stöd i handledningsgruppen. Vissa studenter har uttryckt att den individuella handledningen borde öka på bekostnad av grupphandledningen. Som en konsekvens av det ekonomiska läget har kursen tyvärr varit nödsakad att dra ned den individuella handledningen från två till ett tillfälle. Ett alternativ hade varit att dra ned på grupphandledningen. Det alternativet har dock bedömts medföra att studenterna får alltför få tillfällen att öva förmågan att opponera, det vill säga att kvalitetsgranska andras texter. I förlängningen påverkar det även förmågan att kvalitetsgranska den egna texten negativt. Den ovan framförda kritiken rörande neddragningen av den individuella handledningen kan även ses i ett bredare sammanhang. Det faktum att 36 % av studenterna lägger ned mindre än 30 timmar per vecka på studierna och att antalet

studenter i uppsamlingsgrupperna tenderar att öka leder sannolikt till att kursen behöver lägga större resurser på hanteringen av uppsamlingsgrupperna, det vill säga på studenter som släpar efter med examensarbetet, än vad som annars skulle behöva vara fallet. Det resulterar i sin tur till att mindre resurser finns att lägga på undervisningen under själva kursen, exempelvis ytterligare individuell handledning.

Den främsta kritiken mot kursen som framförts av de studenter som besvarat kursvärderingen är att handledningen upplevs variera mellan olika seminariegrupper. En viss variation kommer naturligt sett alltid att finnas i och med att lärare arbetar på olika sätt och att studenterna också uppfattar handledningen olika. Ett arbete pågår dock med att arrangera seminarier för handledare och rättande lärare där frågan om handledning och bedömning av examensarbeten inom de olika ämnesinriktningarna diskuteras. Tanken med detta arbete är att handledningen och bedömningen av examensarbetena ska göras så enhetlig som möjligt.

En särskild fråga som ställdes i kursvärderingen var hur studenterna hade uppfattat de lärsekvenser som föregår inlämningen av utkast till de olika grupphandledningsseminarierna. Den grundläggande tanken med lärsekvenserna i Athena är att de ska fungera som en förberedelse inför inlämningen till respektive seminarium. I lärsekvenserna återfinns vissa kortare föreläsningar samt frågor som kan fungera som hjälp i det egna författandet av uppsatsen samt även som underlag i förberedelserna av oppositionsuppgifterna. Flera studenter uppgav i kursvärderingen att de hade haft stor nytta av lärsekvenserna, medan andra menade att dessa var närmast störande eftersom det fordrar en hel del klickande för att komma fram till steget med inlämningen. Delvis finns det fog för den kritiken. Sedan gränssnittet i Athena ändrades har det tillkommit en ytterligare nivå vilket föranleder att det blir krångligare att navigera i Athena. Kritiken synes dock huvudsakligen hänga samman med ovanan att se på Athena som en pedagogisk plattform och inte enbart en digital brevlåda där information hämtas och lämnas. Intrycket är att det förutom kursen Examensarbete i stort sett endast är Rättshistoria som byggt upp kursen på det sättet att Athenas pedagogiska möjligheter med planeringar och lärsekvenser utnyttjas. Planeringarna skapar en visuell bild av hur kursen är pedagogiskt upplagd (de olika faserna i arbetet med uppsatsen från planering till examination) De olika lärsekvenserna är i sin tur stegvis uppbyggda på det sättet att studenten först får reda på vad kommande seminarium går ut på. Därefter ges studenten anvisningar och hjälp rörande hur denne ska förbereda sig och sist kommer själva inlämningen av uppgiften (utkastet). Det innebär att studenten på ett helt annat sätt ges möjlighet att förbereda sig på ett strukturerat sätt än om materialet bara distribuerats mer eller

mindre osorterat. Kommer studenten väl förberedd till seminariet kan detta också inledas på en betydlig högre nivå, vilket sparar tid samt leder till betydligt mer intressanta diskussioner.

Det råd som genomgående ges till kommande studenter är att strukturera arbetet och avsätta tillräckligt med tid för skrivandet samt att påbörja författandet av uppsatsen så tidigt som möjligt. Erfarenheten visar också att de studenter som inte gör detta ofta blir försenade med minst en halv termin. Ett annat viktigt råd som ges är att inför valet av ämnesinriktning söka bygga på de kunskaper som förvärvats under specialkurserna. Redan då bör planeringen av arbetet med uppsatsen ta form i så måtto att specialkurserna kombineras på ett sätt som passar de kommande arbetet med uppsatsen.